

VERKIEZINGSPROGRAMMA “Bouwen vanuit zorgvuldigheid”

2022 - 2026

Gemeente Oldebroek

Inhoudsopgave

Inleiding	4
1. Kernwaarden en drijfveren	5
Liefde tot God en elkaar	5
Liefde voor de dienst aan God.....	5
Liefde voor de dag van God.....	6
De overheid in dienst van God	6
Respect voor gestorvenen.....	6
Onderdak voor mensen in nood.....	7
Rentmeesterschap	7
Ruimte voor verschil.....	7
2. Bestuur en ondersteuning	8
Interactie met de inwoner.....	8
Besturen mét de samenleving.....	8
Verbinden.....	8
Zichtbaarheid	9
Integriteit	9
Samenwerking zoeken	9
Bewaking van de identiteit.....	9
Bundeling van krachten.....	10
Verbonden in netwerken	10
3. Veiligheid	11
Preventie	11
Politie	11
Boa's.....	12
Brandweer.....	12
Discriminatie en geweld	12
4. Verkeer en vervoer	13
Optimale bereikbaarheid	13
Veiligheid.....	13
Duurzaam vervoer.....	13
5. Economie	14
De economie van de toekomst.....	14
Zorg voor ondernemers.....	14
Visie op arbeidsmarkt.....	15

Zondagsrust.....	15
6. Sociaal domein	16
Welzijn, jeugd- en jongerenwerk.....	16
Jeugdhulp	16
Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers	17
Werk, inkomen en arbeidsmarkt.....	18
7. Onderwijs	19
Onderwijshuisvesting	19
Onderwijsachterstanden tegengaan	19
Thuiszitters.....	19
Leerlingenvervoer	20
Onderwijs en zorg	20
Integrale kindcentra	20
8. Sport, cultuur en recreatie	21
Sport.....	21
Cultuur	21
Archeologie en erfgoed	22
Evenementenbeleid	22
9. Volksgezondheid, milieu en energie.....	23
Volksgezondheid	23
Milieu en leefomgeving.....	23
Beheer van openbare ruimte	23
Milieu en afval.....	24
Duurzame energievoorziening	24
Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven.....	25
Het opwekken van duurzame energie.....	25
Klimaatadaptatie	26
10. Wonen en ruimtegebruik.....	27
Ruimtelijke ordening	27
Woningbouw.....	27
Huisvesting arbeidsmigranten.....	29
Leefbaar buitengebied	29
Agrarische sector.....	30

Inleiding

De SGP wil graag vanuit Bijbelse principes werken/keuzes maken als Gods dienaar. Om zo politiek te bedrijven in een samenleving waar het christendom naar de zijlijn wordt geschoven. Dit kan alleen door bidt en werkt. Zo de verantwoording in het publieke domein te nemen en het van de Heere te verwachten, want Hij regeert.

De SGP heeft daarom een programma opgesteld met doelen voor hen zelf, maar ook voor de gemeente Oldebroek. Daarin wordt duidelijk hoe de SGP wil werken in alle zorgvuldigheid van God en voor alle inwoners van de gemeente Oldebroek. Dit kan niet anders dan dat ze zich laat leiden door Gods Woord en Zijn getuigenis.

Hierin worden we allen opgeroepen eerbaar te zijn, Gods geboden te houden en daarin gehoorzaam te zijn aan de overheid. In deze tijd, niet altijd eenvoudig, wel heilzaam als het regeren gebeurt vanuit Gods Woord. Laten we elkaar tot een hand en tot een voet zijn. De kwetsbaren in de samenleving helpen, het gezin centraal stellen en vanuit Gods Woord mensen wijzen op die heilzame weg, die te vinden is in de Bijbel waarin ook Gods geboden staan. Dit is een weg met Christus die voor verloren zondaren heeft betaald. Ook voor hen die aan de rand van de samenleving staan, geef hen aandacht vanuit Gods liefde, dan wil Hij Zijn zegen daarover geven.

In het verkiezingsprogramma worden alle programma's verder uitgewerkt. En hier wil zo de Heere het geeft, de SGP de komende periode mee aan het werk. Om zo dienstbaar te zijn aan God, en dat het mag zijn tot meerdere erkenning van Zijn Naam. Zijn Naam moet eeuwig eer ontvangen.

Namens bestuur en fractie SGP Oldebroek,

H. Wielink
(voorzitter)

1. Kernwaarden en drijfveren

De SGP is een christelijke partij. Wij baseren onze politieke visie op de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften. Het christelijke geloof is betekenisvol en biedt een hoopvolle toekomst. Het biedt een moreel fundament voor het leven van mensen en voor de politiek. De SGP ziet de overheid als dienaar van God, die zich inzet voor het belang van inwoners.

Liefde tot God en elkaar

Liefde is het centrale thema van het christelijk geloof. God vraagt ons Hem lief te hebben boven alles en onze naaste als onszelf. Een leven volgens christelijke normen en waarden wil God zegenen. Dat heeft het verleden bewezen. Zo te leven is goed voor de gehele samenleving. Tegelijkertijd komt in zo'n samenleving ieder mens tot zijn recht. Daarom staat de SGP voor politiek volgens de Bijbelse norm.

Het christelijk geloof biedt heldere richtlijnen voor het maatschappelijke leven. De Bijbel geeft duiding en richting hoe God wil dat wij ons gedragen ten opzichte van Hem en ten opzichte van onze medemensen. De SGP vindt een respectvolle omgang met elkaar daarom erg belangrijk.

Concreet:

- Gemeenten moeten bevorderen dat Gods goede Naam wordt gebruikt zoals bedoeld. De SGP is voorstander van een vloekverbod.
- De SGP staat voor trouw en duurzame relaties. Prostitutie is het tegenovergestelde van respectvol omgaan met elkaar. Daarom willen we geen bordelen en seksinrichtingen binnen onze gemeentegrenzen.
- Het draagt bij aan gezondheid, leefbaarheid en woonplezier wanneer de horeca tijdig sluit. Het streven is sluiting om middernacht. Horeca-eigenaren hebben de vrijheid eerder te sluiten.
- Geen aanstootgevende reclame in de gemeente Oldebroek.

Liefde voor de dienst aan God

De SGP staat voor een overheid die het welzijn van inwoners vanuit christelijke waarden en normen wil dienen. Godsdienstvrijheid en gewetensvrijheid zijn belangrijke waarden. Toch betekenen ze niet dat alle godsdiensten zich op dezelfde manier in de openbare ruimte kunnen uiten. De Nederlandse geschiedenis en cultuur zijn immers gestempeld door het christendom.

Concreet:

- De SGP wil het ambtsgebed handhaven.
- De gemeente Oldebroek betreft kerkgenootschappen bij maatschappelijke vraagstukken.

Liefde voor de dag van God

De zondag als rustdag is in de christelijke cultuur geworteld. God heeft in Zijn wijsheid een rustdag aan de mens gegeven. Die rustdag is bedoeld om God en elkaar te dienen. Daarom is de SGP principieel tegen (sport)evenementen en winkelopstelling op zondag. Het is een overheidstaak te zorgen voor de randvoorwaarden van de zondagsrust, zodat de inwoner de zondag als zodanig kan invullen.

Ook vanuit maatschappelijk oogpunt is het belangrijk om wekelijks een rustdag te hebben. Daardoor nemen ons welzijn en onze gezondheid toe. Het lokale economische leven en een sociale arbeidsmarkt kan niet zonder rust op zijn tijd, of beter gezegd op Gods tijd gegeven ons ten goede.

Concreet:

- De zondag blijft een collectief rustmoment in onze lokale economie.
- De winkels zijn dicht op zondag.
- Het uitgangspunt is dat er geen (sport)evenementen zijn op zondag.

De overheid in dienst van God

De SGP gelooft dat het een opdracht van de overheid is om Gods goede geboden inhoud te geven in het maatschappelijke leven. Daarom wil de partij geen overheidsgeld besteden aan zaken die haaks staan op de Bijbelse boodschap.

Concreet:

- Doelstellingen en activiteiten van subsidieontvangers mogen niet in strijd zijn met de Bijbel.
- Ook organisaties met een levensbeschouwelijke identiteit komen in aanmerking voor gemeentelijke subsidies.
- De SGP is tegenstander van zondagssport.

Respect voor gestorvenen

De SGP is principieel voor begraven. In het graf rusten gestorvenen tot de wederkomst van Christus. Het gemeentebestuur zorgt voor voldoende en gepaste gelegenheid om te begraven.

Concreet:

- Tarieven voor de begraafrechten houdt de gemeente betaalbaar, zodat iedereen grafrechten kan kopen.
- Algemene begraafplaatsen worden goed onderhouden. De dienstverlening vanuit de gemeente rondom begraven blijft op niveau.
- De gemeente handhaaft de mogelijkheid om grafrechten te kopen voor onbepaalde tijd.

Onderdak voor mensen in nood

De instroom van vluchtelingen stelt de gemeente voor uitdagingen. De Bijbel geeft ons opdracht om gastvrij te zijn voor vluchtelingen en mensen in nood. De opvang van statushouders moet tegelijk in balans zijn met de belangen van de eigen bevolking. Er wordt gezorgd voor plek voor statushouders en er wordt een beroep gedaan op de samenleving. Plaatselijke kerken kunnen hun steentje bijdragen in het omzien naar deze nieuwe inwoners. Vrijwilligers kunnen helpen met werk, school en vrijetijdsbesteding.

Concreet:

- We tonen christelijke barmhartigheid voor vluchtelingen en statushouders.
- De opvang van statushouders past bij de aard en schaal van de gemeenschap.
- Het maatschappelijk middenveld speelt een belangrijke rol bij de opvang van statushouders.
- Statushouders krijgen een zinvolle dagbesteding en een goede begeleiding voor integratie en toestroom naar werk.

Rentmeesterschap

God heeft de aarde aan de mens toevertrouwd om die te bouwen en te bewaren. Goed rentmeesterschap is daarom belangrijk. Natuurlijke hulpbronnen putten we niet uit. Tegelijk mogen we genieten van de vruchten van de aarde. We willen als goede beheerders zorgen voor de schepping.

Concreet:

- De gemeente betreft inwoners bij de ontwikkeling van beleid zoals de regionale vertaling van het klimaatakkoord.
- Daar waar nodig faciliteert de gemeente met betrekking tot duurzaamheid.

Ruimte voor verschil

God heeft alle mensen uniek geschapen. Ieder leven is daarom intrinsiek waardevol. Daar staat de SGP altijd voor. De SGP blijft pleiten voor ruimte om de eigen visie uit te dragen en vraagt daarom ruimte voor verschil.

Concreet:

- De gemeente dwingt niemand om tegen het eigen geweten in te handelen.
- Een discussie is een mogelijkheid om kennis te nemen van elkaars standpunten en van elkaar te leren. Discriminatie is een zware aanklacht. Het is een aantijging die niet zomaar mag worden gebruikt wanneer mensen alleen verschillende opvattingen hebben.
- Geen achterstelling of uitsluiting van bevolkingsgroepen.

2. Bestuur en ondersteuning

De SGP staat voor zorgvuldig besturen. Inwoners moeten tijdig betrokken worden bij planvorming en moeten zich gehoord weten. Zichtbaarheid en heldere communicatie is daarbij erg belangrijk. Samen werken moet samen sterker maken.

Interactie met de inwoner

Nog steeds ervaren veel inwoners een kloof tussen het bestuur en de inwoner. Dat is ernstig omdat daarmee de representativiteit van ons democratische stelsel wordt ondergraven. De SGP vindt het erg belangrijk dat deze kloof wordt overbrugd. Bestuurders moeten daarom zorgvuldig luisteren en actief betrokken zijn op het geheel van de samenleving.

Concreet:

- Het gemeentebestuur zoekt actief contact met de samenleving en luistert naar gevoelens en argumenten.
- Het gemeentebestuur is allereerst verantwoordelijk voor het ‘algemeen belang’. Dat kan in strijd zijn met individuele belangen.
- Het gemeentebestuur zet in op draagvlak onder de inwoners, waarbij vooraf afwegingskaders worden meegegeven.
- Het gemeentebestuur motiveert tegenover de samenleving welke keuze het maakt.

Besturen mét de samenleving

Het gemeentebestuur hoeft zijn publieke taak niet alleen uit te oefenen. Wat de inwoner zelf kan aanpakken neemt de overheid niet over. Veiligheid, leefbaarheid en zorgaanbod vormen kerntaken van de gemeente.

Concreet:

- Het gemeentebestuur oefent zijn kerntaken uit mét de samenleving; ‘Oldebroek voor mekaar’.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt kerkelijke, maatschappelijke en particuliere initiatieven bij de uitoefening van deze kerntaken.
- De gemeente biedt ruimte voor het ‘zelf organiserend’ vermogen van de samenleving bij deze kerntaken. Stimuleren van de ‘Oldebroek voor mekaar’- groepen, ook in het buitengebied, en het behouden en uitbreiden van burgerbegrotingen.
- De gemeente behoudt de democratische legitimiteit, ook in brede samenwerkingsverbanden zoals de veiligheidsregio’s en omgevingsdiensten; de gemeente blijft hierin een beslissende rol spelen.

Verbinden

Onze samenleving is heel gevarieerd. Er kunnen ontwikkelingen zijn die de veerkracht van een samenleving flink op de proef stellen. Het gemeentebestuur van Oldebroek zet zich in voor vreedzaam samenleven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur is er voor de hele samenleving.
- De gemeente creëert kansen voor de meest kwetsbaren.
- De gemeente streeft ernaar dat iedereen veilig is.
- De gemeente zoekt naar verbindingen. Ze brengt initiatieven vanuit de samenleving bij elkaar, overbrugt verschillen en zorgt voor respect en uitwisseling tussen inwoners met uiteenlopende meningen en opvattingen.

Zichtbaarheid

De gemeente is de overheid die het dichtst bij de inwoner staat. Het gemeente bestuur van Oldebroek is daarom zichtbaar, bekend en benaderbaar.

Concreet:

- Er is heldere communicatie en uitwisseling tussen het gemeente bestuur van Oldebroek en de inwoners.
- Informatieveiligheid en digitale bereikbaarheid van zowel de ambtelijke dienstverlening als het politieke proces dienen te worden doorontwikkeld. De infrastructuur moet daarvoor goed onderhouden worden.
- Het gemeentebestuur van Oldebroek is zichtbaar in de samenleving, door bijvoorbeeld werkbezoeken, een toegankelijke website en door te investeren in contacten met inwoners.

Integriteit

Vaak wordt er gediscussieerd over de vraag of publieke bestuurders integer handelen of niet. Die discussie ondergraaft het vertrouwen en gezag van bestuurders. Daarom is er een krachtig signaal nodig.

Concreet:

- Bestuurders zijn eerlijk en oprecht. Ze zijn altijd bereid zich te verantwoorden.
- Het gemeentebestuur evalueert de integriteit van politieke ambtsdragers door dit periodiek te bespreken.

Samenwerking zoeken

Gemeenten zijn geen eilanden. Hun belangen overstijgen de fysieke grenzen van de gemeente. Wanneer ze samenwerken kunnen gemeenten elkaar goed versterken en tegelijkertijd de eigen identiteit behouden. Oldebroek richt zich daarbij op verdere samenwerking met Elburg en Nunspeet.

Ook verandert de samenleving sterk. Steeds vaker zijn gemeentebesturen belangrijke deelnemers in een breed maatschappelijk netwerk. Het is een continu zoeken naar draagvlak en een brede vertegenwoordiging.

Gemeenten worden meegenomen in een trend van schaalvergroting. Er ontstaan krachtige regio's die zich sterk naast en soms ook tegenover zelfstandige gemeenten laten gelden. Dat vraagt om een zorgvuldige positiebepaling.

Concreet:

- Gemeentelijke herindeling is alleen aan de orde indien dat gebeurt op vrijwillige basis, de dienstverlening aan de inwoner daarbij gebaat is en de identiteit van de plaatselijke gemeenschap daar niet onder lijdt;
- De gemeente Oldebroek intensificeert de samenwerking met Nunspeet en Elburg.

Bewaking van de identiteit

De gemeente Oldebroek heeft haar eigen karakter. Daarmee onderscheidt zij zich van de omgeving. Inwoners herkennen zich in tradities en de lokale identiteit. Ze zijn trots op Oldebroek. Dat moet zo blijven.

Concreet:

- Als samenwerking tot schaalvergroting leidt, wordt de eigenheid van de kleine gemeenschap zoveel mogelijk behouden.
- Samenwerkingsvormen waardoor het lokale karakter verloren gaat, steunen we niet.

Bundeling van krachten

Krachten worden gebundeld om er beter en samen sterker van te worden. Die meerwaarde moet aantoonbaar zijn of in de verwachting liggen.

Concreet:

- We beginnen alleen een samenwerking wanneer die duidelijke maatschappelijke en economische voordelen.
- Als de gemeente Oldebroek autonomie moet inleveren, moet dat in balans zijn met de winst aan bestuurlijke kracht.

Verbonden in netwerken

De gemeente Oldebroek is een belangrijke partij in het netwerk van maatschappelijke organisaties. Een belangrijk onderscheid is dat de gemeenten deel zijn van de overheid. Toch maken steeds meer gemeentebesturen een terugtrekkende beweging om meer ruimte te geven aan maatschappelijke initiatieven.

Concreet:

- De gemeente doet mee in de fijnmazige netwerken van onze samenleving.
- De gemeente waardeert de kracht van de samenleving en geeft ruimte aan maatschappelijk initiatief.
- Bestaande regionale netwerken evalueren op basis van effectiviteit, waarbij bureaucratie moet worden vermeden.
- De overheid blijft zich daarbij bewust van de unieke, van God gegeven, plaats en autoriteit.

3. Veiligheid

Veiligheid is één van de belangrijkste zaken in onze samenleving. Inwoners willen veiligheid in hun huis, in hun wijk, in het verkeer, op school en op het werk. Het zorgen voor veiligheid is één van de kerntaken van de overheid. De politie draagt daarbij zorg voor de fysieke veiligheid. De gemeente heeft een grote verantwoordelijkheid voor wat betreft het gevoel van veiligheid voor alle inwoners. Maar de gemeente staat daarin niet alleen. Ook corporaties, instellingen, ondernemers en inwoners zelf zijn verantwoordelijk voor veilig wonen, werken en reizen.

De SGP vindt het belangrijk om samen te werken aan veiligheid. Samen met partners en vrijwilligers moet het veiligheidsgevoel worden verbeterd. Inwoners en ondernemers willen steeds vaker meehelpen om criminaliteit en overlast te bestrijden. De gemeente ondersteunt initiatieven die bijdragen aan meer veiligheid.

Preventie

Preventie is het belangrijkste, daarna volgt handhaving. De gemeente straalt daadkracht uit in haar communicatie. Vandalisme, overlast en geweld tegen hulpverleners wordt niet getolereerd.

Concreet:

- Buurtpreventie, WhatsApp-groepen en AED-projecten worden gestimuleerd.
- Op basisscholen krijgen kinderen eerlijke voorlichting over sociale veiligheid.
- Er is extra zorg voor jeugd en gezinnen met complexe problemen, met keuze voor identiteit gebonden zorg.
- We zetten intensief in op matiging van alcoholgebruik door voorlichting en controle. Geen alcohol en drugs op straat.

Politie

Gemeenten krijgen steeds meer te maken met criminaliteit die ondermijnend werkt. Criminaliteit verschuift van de stad naar het platteland. Drugsdelicten, (auto)criminaliteit en ondermijnende zakelijke activiteiten op bedrijventerreinen nemen toe. De SGP wil de doelen van de Nationale Politie bundelen met gemeentelijke doelstellingen. Daardoor nemen de lokale mogelijkheden toe. Het is noodzakelijk om met alle partners samen te werken. De gemeente zorgt voor voldoende inzet van ambtenaren op het terrein van openbare orde en veiligheid.

Concreet:

- Wijkagenten zijn onmisbaar in de kernen/ _wijken. Zij zijn zichtbaar actief en betrokken. Het gemeentebestuur zet zich in voor één wijkagent per 5.000 inwoners.
- De gemeente heeft minimaal één steunpunt waar inwoners de wijkagent kunnen spreken.
- De gemeenteraad bespreekt welke thema's lokaal de meeste aandacht nodig hebben: bijvoorbeeld ondermijnende criminaliteit, woninginbraken of overlast van drugshandel.
- De gemeente hanteert een streng drugsbeleid en staat geen coffeeshops toe.
- Er komt meer ruimte voor opsporing van lokale criminaliteit, in samenwerking met wijkagenten.
- De gemeente zet zich maximaal in voor korte aanrijtijden van politie, ambulance en brandweer.
- De aanrijtijden van hulpdiensten worden jaarlijks in de gemeenteraad besproken.
- Leegstand in het buitengebied wordt zoveel mogelijk tegen gegaan om zo criminele activiteiten te voorkomen.
- In het kader van Halt-trajecten ouders nauw betrekken bij de aanpak van overlast gevende jongeren.

Boa's

Het is niet wenselijk dat boa's allerlei politietaken vervullen. Wanneer dit in de praktijk toch het geval is, moeten boa's wel de middelen krijgen die ze nodig hebben voor de uitvoering van die taken.

Concreet:

- De toegenomen verantwoordelijkheden en de zwaarte van de functie van een boa vragen om een passende uitrusting.

Brandweer

Brandweer en ambulancezorg zijn belangrijke schakels in de zorg en veiligheid voor inwoners. Er zijn regionale samenwerkingsverbanden, maar de gemeente moet volop aandacht aan dit thema blijven geven.

Concreet:

- Het gemeentebestuur houdt goed contact met brandweervrijwilligers en stimuleert werving van nieuwe vrijwilligers.
- Bij een ramp of crisis is de gemeente voorbereid op haar taken. Voorbereiding, samenwerking en oefeningen verdienen veel aandacht.

Discriminatie en geweld

Ieder leven is intrinsiek waardevol. Geweld en discriminatie tegen wie dan ook keurt de SGP af. De SGP heeft oog voor kwetsbare groepen in de samenleving en onderstreept het belang van initiatieven die hun veiligheid verbeteren.

Concreet:

- De gemeente heeft een meldpunt discriminatie en geweldsincidenten waar inwoners melding kunnen maken van onveilige situaties.

4. Verkeer en vervoer

Het verkeer blijft om aandacht vragen. Nog steeds neemt het aantal auto's toe. De SGP vindt dat—de belangrijke doorgaande verkeersstromen zoals de Zuiderzeestraatweg, voldoende onder de aandacht moeten blijven waar het gaat om afwikkeling van het verkeer en veiligheid. Daarbij is zowel de verkeersveiligheid in het dorp Oldebroek als de aansluiting op de A-28 bij Wezep een knelpunt dat moet worden opgelost. Ontwikkeling van de geplande nieuwe aansluiting op de A-28 dient zo snel als mogelijk te worden uitgevoerd. Het openbaar vervoer (OV) is een belangrijk middel, dat we efficiënt willen inzetten. Het fietsverkeer kan worden geoptimaliseerd. De SGP zet sterk in op de verduurzaming van het vervoer.

Optimale bereikbaarheid

Om de bereikbaarheid te vergroten pakt de gemeente actuele verkeersknelpunten met spoed aan, ook op de plekken waar autoverkeer stroopt.

Concreet:

- De SGP streeft naar een optimale ontsluiting van woonwijken.
- De verkeersafwikkeling via de Zuiderzeestraatweg geeft problemen. Er moet een onderzoek komen om een goede keuze te maken hoe deze problematiek op te lossen.
- De gemeente stimuleert inwoners om te fietsen. Ontbrekende schakels in het fietspadennet worden aangelegd.
- De bevoorrading van supermarkten en grootwinkelbedrijven in de centra moet logistiek worden geoptimaliseerd als dit knelpunten geeft.
- Bedrijven en organisaties vervoeren hun goederen buiten de spits om.

Veiligheid

Verkeersveiligheid is voor de SGP heel belangrijk. De inzet is altijd om de verkeersstromen zo te geleiden dat iedereen op een zo veilig mogelijke manier kan deelnemen aan het verkeer. De wegen naar en rond scholen hebben de speciale aandacht.

Concreet:

- We willen veilige fiets- en wandelroutes van en naar de scholen en andere belangrijke winkelcentra garanderen.
- De gemeente werkt samen met maatschappelijke organisaties, scholen en bedrijven om veilig verkeersgedrag te bevorderen.
- De Zuiderzeestraatweg wordt als verkeersonveilig ervaren wat vraagt om een passende oplossing. Omdat het een provinciale weg is moet de provincie Gelderland betrokken worden en zijn bij deze oplossing.
- Wegen richten we duurzaam en veilig in. 30 km/h-zones voldoen aan de eisen.
- Te hard rijden in de wijk wordt streng aangepakt.
- Zorgdragen voor veilige doorstroming van zwaar landbouw- en vrachtverkeer.

Duurzaam vervoer

Vervoer wil de SGP niet alleen goed geregeld hebben, maar ook zo schoon mogelijk. Hiervoor zijn goede OV-mogelijkheden noodzakelijk. Elektrisch vervoer heeft de toekomst.

Concreet:

- Naar alle dorpskernen komen zoveel mogelijk snelle en goede OV-verbindingen. Woonwijken en bedrijventerreinen worden optimaal toegankelijk met het OV.
- Er komen (meer) (snel)laadpalen in de openbare ruimte om elektrisch vervoer te stimuleren.
- Er komen oplaadpunten voor elektrische fietsen in het centrum.
- De gemeente werkt samen met bedrijven en werknemers om duurzaam vervoer naar werklocaties te realiseren.

5. Economie

Ons hele westerse samenlevingsmodel is gebaseerd op het kapitalistische groei-model. De SGP vindt economie ook belangrijk, maar voor ons is de economie geen doel maar een middel. De economie is nodig om in ons levensonderhoud te voorzien. Vanuit het Bijbels perspectief van rentmeesterschap is het onze verantwoordelijkheid om de schepping niet te laten lijden onder onze drang naar welvaart. Economische resultaten worden bij voorkeur met circulaire middelen behaald.

De SGP vindt een sterke lokale economie met voldoende bedrijvigheid belangrijk. Daardoor zorgen we immers voor werkgelegenheid voor onze inwoners. En werk is een van de dingen die zorgen voor structuur en een sociaal netwerk. Daar heeft iedereen behoefte aan.

Concreet:

- De gemeente trekt bedrijven aan met werkgelegenheid die past bij de lokale beroepsbevolking.
- Ze maakt ruimtelijke keuzes met oog voor een goede balans tussen economie, milieu en werkgelegenheid.
- We zorgen voor goede communicatie tussen de gemeente en bedrijven.

De economie van de toekomst

De economie ontwikkelt zich razendsnel. Het is daarom belangrijk om niet vast te blijven houden aan de structuren van het heden en het verleden. We moeten op tijd de bakens verzetten en nieuwe ontwikkelingen volgen. Tegelijkertijd wordt de economie niet alleen globaler, maar ook regionaler door bv. innovatieve bedrijven die regionaal samenwerken. Daarom is belangrijk om regionaal afgestemd beleid te hebben, waarmee op deze ontwikkelingen kan worden ingespeeld.

Concreet:

- De gemeente voert een constante dialoog met de lokale bedrijven om in te kunnen spelen op de nieuwe economie.
- We stimuleren innovatie door fondsen en faciliteiten.
- De gemeente trekt toekomstgerichte innovatieve bedrijven aan door een regionaal samenhangend beleid (De Diamant van Midden - Nederland heeft daarbij onze steun)
- Er is meer aandacht voor streek-economie: wat je dichtbij haalt, is lekker.

Zorg voor ondernemers

Zelfstandige ondernemers in het midden- en kleinbedrijf zijn de ruggengraat van onze economie. Zij verdienen de steun van de gemeentelijke overheid. Dat kan door hen te faciliteren en goed met hen te communiceren. Ook moeten ze voorzien worden van goede locaties om stabiele groei mogelijk te maken.

Regels zijn er om deze bedrijven te beschermen en te reguleren, niet om ze te belemmeren. Dat moet de insteek van alle regelgeving zijn.

Boeren en tuinders verdienen gemeentelijke steun. Zij zijn belangrijk voor onze voedselvoorziening en spelen een goede rol in natuurbeheer en het behoud van onze landschappen. De gemeente creëert ruimte voor hen om hun bedrijf economisch gezond te houden. Regelgeving dient als een steun in de rug in plaats van als stok tussen de spaken.

Concreet:

- De gemeente Oldebroek handhaaft de bedrijfscontactfunctionaris bij wie bedrijven al hun vragen kunnen stellen.
- Nieuwe bedrijven worden ontvangen met een 'rode loperbenadering', zodat zij snel alle procedures en processen kunnen doorlopen.

- De gemeente stimuleert ondernemers om mensen met afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen.
- Regels zijn eenduidig, beschermend en terughoudend.
- Regels zijn er om te reguleren en bedrijven te beschermen, niet om ondernemen te belemmeren.
- Lokale lasten blijven beperkt.
- De gemeente voert een soepel beleid voor boeren en tuinders om deze voedselvoorzieners te behouden, onder andere bij het verlenen van vergunningen.

Visie op arbeidsmarkt

Wij willen de lokale economie stimuleren om een sociale arbeidsmarkt met werk voor onze inwoners te creëren. Daarom verwachten wij van onze lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. De nieuwe economie van internetwinkelen, 3D-printen, blockchain en robotisering vraagt om een bezinning op arbeid.

Het is op lokaal niveau belangrijk om taken gelijk te waarderen. Niet alleen betaald werk is waardevol. De SGP vindt zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk even nuttige maatschappelijke bijdragen. Deze moeten daarom gestimuleerd en gewaardeerd worden.

Concreet:

- Een grotere waardering voor onbetaald werk zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg;
- Eén aanspreekpunt voor mantelzorgers en vrijwilligers;
- Voldoende werkgelegenheid voor alle opleidingsniveaus;
- Samenwerking met de sociale dienst en UWV bij het vervullen van vacatures;
- Een goed lokaal of regionaal onderwijsaanbod dat aansluit op de arbeidsmarkt;
- Vrijstelling van sollicitatieplicht voor alleenstaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner.

Zondagsrust

Bij lokale economie en een sociale arbeidsmarkt hoort ook rust op zijn tijd, of beter gezegd op Gods tijd. God heeft in Zijn wijsheid ons de zegen van een collectief rustmoment gegeven: de zondag. Een dag om Hem te dienen en te rusten van al onze arbeid. En dat is niet knellend of beperkend, want een uitgerust mens produceert en functioneert beter.

Concreet:

- De zondag als collectief rustmoment in onze economie.
- De winkels zijn dicht op zondag.

6. Sociaal domein

De SGP wil opkomen voor de zwakkeren en mensen die hulp nodig hebben in de gemeente Oldebroek. Wij zien om naar mensen in kwetsbare omstandigheden. Zij krijgen vanuit Bijbelse naastenliefde zorg en ondersteuning of zelfs bescherming. Kerken, scholen en andere maatschappelijke instellingen betrekken we intensief bij het gemeentelijke beleid in het sociaal domein.

Welzijn, jeugd- en jongerenwerk

In het sociaal domein zijn veel vrijwilligersorganisaties actief, vaak verbonden aan kerken of maatschappelijke organisaties. Het is van belang dat het welzijn-, jeugd- en jongerenwerk zich richt op alle leeftijdsgroepen en aansluit bij de doelgroep. De SGP is kritisch over de trend om taken op het gebied van welzijn aan te besteden aan één partij, omdat kleinere vrijwilligersinitiatieven die uit de samenleving voortkomen, daarmee weggedrukt worden.

Concreet:

- Lokaal actieve maatschappelijke organisaties en initiatieven op het gebied van zorg en welzijn verdienen gemeentelijke steun.
- Jeugd- en jongerenwerk krijgen ondersteuning. Maatschappelijke organisaties en kerken geven we de ruimte om dit op hun eigen manier in te vullen.
- De gemeente bevordert het werk van maatschappelijke organisaties die actief zijn op het gebied van armoedebestrijding, begeleiding van statushouders, schuldhulpverlening en het tegengaan van eenzaamheid.
- Gezien de grote rol van de gemeente in het sociaal domein, is een betrokken en kritische adviesraad sociaal domein van het grootste belang.

Jeugdhulp

Jongeren hebben het nodig om veilig en gezond te kunnen opgroeien in de gemeente Oldebroek. Ze moeten vanuit een gezond verantwoordelijkheidsbesef volop meedoen in de samenleving. Hoewel het aantal kinderen en jongeren in Nederland gelijk blijft, nemen de kosten voor jeugdhulp in veel gemeenten toe. Dat vraagt van gemeenten om kritische keuzes te maken bij de inzet van hun budget.

Concreet:

- We zetten in op een laagdrempelig en toegankelijk Centrum voor Jeugd en Gezin voor ouders. Het CJG is onderdeel van de lokale toegang tot jeugdhulp (sociaal team, wijkteam, jeugd- en gezinsteam). Deze teams bieden zelf ook hulp en brengen één gezin - één plan - één regisseur in de praktijk. Ze bieden hulp met oog op het hele gezin.
- De gemeente stuurt erop dat de kosten voor jeugdhulp niet hoger zijn dan het beschikbare budget, ervan uitgaand dat er komende jaren structureel extra budget voor jeugdhulp vanuit het rijk komt.
- De gemeente zet in op preventie van (v)rechtscheidingen, bijvoorbeeld door relatietherapie voor ouders ter beschikking te stellen.
- Zorgvragers in de jeugdzorg krijgen keuzevrijheid. Zo wordt er rekening gehouden met de levensovertuiging van ouders en jongeren.
- Voor jongeren die niet thuis kunnen wonen, wordt een zo 'thuis' mogelijke oplossing gezocht, in een pleeggezin of in een gezinshuis.
- De gemeente staat in goed contact met pleegouders en gezinshuisouders, en steunt hen in het belangrijke werk dat ze doen. De gemeente stimuleert via haar ruimtelijk ordeningsbeleid de start van gezinshuizen.
- Specialistische jeugdhulp is beschikbaar voor kinderen en jongeren. De gemeente werkt regionaal samen met andere gemeenten om deze specialistische hulp te

kunnen bieden. Ze probeert de administratieve lasten voor aanbieders van specialistische hulp te beperken.

- De gemeente is verantwoordelijk voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld. Ze ziet erop toe dat meldingen bij Veilig Thuis op juistheid worden onderzocht. Indien nodig zet de gemeente hulpverlening in.
- Gemeenten houden toezicht op goed feitenonderzoek bij de uitvoering van jeugdbeschermingsmaatregelen door een gecertificeerde instelling.

Zorg en welzijn (wmo), ondersteuning vrijwilligers en mantelzorgers

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) legt veel verantwoordelijkheid neer bij de inwoners. De zorg is bedoeld voor (kwetsbare) inwoners en hun leefomgeving. Daarbij biedt de gemeente ondersteuning, begeleiding en verzorging aan huis.

Vrijwilligers en mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. De SGP vindt het belangrijk dat de gemeente Oldebroek de taak in de Wmo om vrijwilligers en mantelzorgers te ondersteunen, concreet en serieus invult.

De SGP pleit voor een ruimhartig beleid binnen de financiële kaders. Er moeten voorwaarden worden geschapen zodat de inwoner zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en solidair is met mensen met een handicap, psychische klachten en/of een langdurige zorgbehoefte.

Concreet:

- De SGP wil keuzevrijheid binnen de Wmo, zodat de inwoner de hulp kan kiezen die past bij zijn levensovertuiging.
- De sociale wijkteams zijn laagdrempelig en toegankelijk. Ze staan dicht bij de inwoner en kunnen direct ondersteuning en hulp bieden.
- De gemeente ondersteunt vrijwilligers, bijvoorbeeld door de uitreiking van een jaarlijkse Vrijwilligersprijs, het bieden van een verzekering voor ongevallen en aansprakelijkheid en het onderhouden van een database voor vrijwilligersklussen.
- Mantelzorgers krijgen een jaarlijkse mantelzorgwaardering van de gemeente.
- De gemeente zorgt voor goede voorzieningen op het gebied van psychosociale hulp. Daarbij garandeert ze keuzevrijheid, zodat hulpvragers kunnen kiezen voor een instelling die past bij hun levensbeschouwing.
- De afhandeling van de aanvraag van Wmo-voorzieningen moet binnen een redelijk termijn afgerond zijn, ten einde schrijnende situaties te voorkomen.

Werk, inkomen en arbeidsmarkt

Voor de SGP is betaald en onbetaald werk gelijkwaardig. Niet alleen betaald werk is waardevol. Zorg, ondersteuning en vrijwilligerswerk waardeert en stimuleert de partij als even nuttige maatschappelijke bijdragen. De arbeidsparticipatie moet dan ook niet met allerlei regelingen worden opgevoerd. Wel is iedereen zelf verantwoordelijk voor zijn inkomen.

De SGP heeft een groot hart voor mensen die door omstandigheden niet kunnen werken. Mensen aan de onderkant van de arbeidsmarkt (langdurig werklozen, gehandicapten, bijstandsgerechtigden) worden door de gemeente actief geholpen. Daarbij werkt de gemeente nauw samen met werkgevers in de gemeente en regio en met de sociale werkplaatsen. Als werken onmogelijk is of als er geen werk te vinden is, moet de gemeente in een inkomen voorzien. Een uitkering is dus een vangnet, geen hangmat.

Wij willen de lokale economie stimuleren om een sociale arbeidsmarkt met werk voor onze inwoners te creëren. Daarom verwachten wij van onze lokale bedrijven dat zij hun maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen.

Concreet:

- De gemeente organiseert samen met bedrijven leer-werkplekken, waar inwoners werkervaring kunnen opdoen.
- Van inwoners die een uitkering ontvangen, mag een 'tegenprestatie' verwacht worden. Dit kan bijvoorbeeld in de vorm van vrijwilligerswerk of een werk-ervaringsplek.
- De gemeente pakt jeugdwerkloosheid actief aan, in samenwerking met het bedrijfsleven.
- De gemeente stimuleert en ondersteunt een goede aansluiting tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Dit kan onder meer door ondernemers en onderwijsinstellingen te laten samenwerken en door leerlingen actief kennis te laten maken met het regionale bedrijfsleven.
- De gemeente geeft als werkgever en opdrachtgever het goede voorbeeld. Binnen de gemeentelijke organisatie moeten voldoende mensen werken met een garantiebaan. Bij een gemeentelijke opdracht vraagt de gemeente van opdrachtnemers dat ze ook een deel van het werk door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt laten uitvoeren.
- Inwoners met schulden stappen niet zomaar naar de gemeentelijke schuldhulp. De drempels kunnen en moeten lager, bijvoorbeeld via de inzet van schuldhulpmaatjes en face to face dienstverlening.
- De gemeente voert een ruimhartig minimabeleid. Actieve armoedebestrijding, kwijtschelding van gemeentelijke belastingen, ruimhartige verlening van bijzondere bijstand en ziektekostenverzekering voor minima behoren tot de mogelijkheden.
- De sociale dienst en het UWV bieden één werkgeversbenadering om werkzoekenden aan een goede baan te helpen.
- Onbetaald werk, zoals vrijwilligerswerk en mantelzorg, verdient een grotere waardering. Alleenstaanden met jonge kinderen of mensen met een zieke partner krijgen vrijstelling van de sollicitatieplicht.
- De gemeente kan armoedeval voorkomen door werken financieel aantrekkelijker te laten zijn dan een uitkering.

7. Onderwijs

Goed onderwijs is erg belangrijk voor de ontwikkeling van inwoners en van de samenleving. Het Rijk is verantwoordelijk voor goed onderwijs en voor toezicht op de onderwijskwaliteit. De gemeente heeft vooral een belangrijke rol bij het scheppen van goede randvoorwaarden. De gemeente heeft daarom een taak bij lokaal onderwijsbeleid, passend onderwijs, leerlingenvervoer, nieuwbouw en uitbreiding van scholen, het tegengaan van onderwijsachterstanden en toezicht op de leerplicht. Het is goed dat de gemeente zich betrokken voelt op het onderwijs in elke kern. De professionele ruimte van scholen blijft daarbij vooropstaan. De SGP vindt de vrijheid van onderwijs absoluut leidend.

Onderwijshuisvesting

De gemeente Oldebroek is verantwoordelijk voor de bekostiging van (vervangende) nieuwbouw en uitbreiding van scholen in de gemeente. Door de coronapandemie is er meer oog en aandacht ontstaan voor 'binnenklimaat' in openbare gebouwen; zo ook voor scholen.

Concreet:

- In het document 'Toekomstvisie en onderwijshuisvesting' beschrijven schoolbesturen en gemeente de huisvestingvoorzieningen die nodig zijn en een lokale onderwijsvisie.
- Onderwijsgelden dienen geormerkt te zijn en dienen dus voor onderwijs beschikbaar te zijn.
- Verduurzaming van schoolgebouwen heeft prioriteit. Gemeente en scholen zetten in op energie neutrale huisvesting, waarbij kosten en baten goed in balans dienen te zijn. In dat licht behoort renovatie naast nieuwbouw als optie te worden overwogen.
- Scholen voor regulier onderwijs hebben vanwege passend onderwijs soms aanpassingen in huisvesting nodig. Daar moet (financiële) ruimte voor zijn.
- Gemeente mag niet 'sturen' met onderwijsgebouwen. Scholen en besturen bepalen zelf of ze samenwerken of zelfs samengaan.
- Gemeente heeft aandacht voor de ventilatie en het binnenklimaat in scholen.

Onderwijsachterstanden tegengaan

Gemeente Oldebroek biedt speciale programma's aan om kinderen met een onderwijsachterstand te helpen. Ze krijgt daar ook geld van het Rijk voor. De SGP wil laaggeletterdheid en taalachterstanden effectief aanpakken. Het bevorderen van leesgedrag onder jonge kinderen is hierbij een belangrijk middel.

Concreet:

- Bij afspraken over resultaten van voor- en vroegschoolse educatie (VVE) staat de inzet van scholen centraal. De gemeente schrijft geen leeropbrengsten of didactische middelen, zoals een Citotoets, voor aan scholen.
- Bibliotheek is voor de gemeente een partner in bestrijding van laaggeletterdheid en taalachterstanden.

Thuiszitters

Ieder kind is leerplichtig. Het is onwenselijk als er kinderen in de gemeente Oldebroek thuiszitten. De gemeente is verantwoordelijk voor toezicht op en handhaving van de Leerplichtwet. De problemen met thuisblijvende kinderen zijn vaak complex. Toch wil de SGP thuiszitten zoveel mogelijk terugdringen en voorkomen. De SGP realiseert zich dat de school soms tijdelijk of definitief niet de juiste ontwikkelomgeving kan zijn. Het is dan belangrijk dat er in andere instellingen doelgericht gewerkt kan worden aan de ontwikkeling van kinderen en jongeren.

Concreet:

- Onderwijs en jeugdhulp moeten intensief samenwerken om zo thuiszitten te voorkomen. Daarbij hebben ze oog voor de complexiteit van de problematiek.
- De gemeente spant zich in om wachtlijsten bij zorgaanbieders die complexe problemen bij kinderen en jongeren behandelen te voorkomen of deze beperkt te houden.
- Goede begeleiding voor leerlingen die vanuit een instelling terugkeren naar het onderwijs is essentieel.
- Bij de toetsing van het recht op vrijstelling houdt de gemeente zich aan de door de wet gestelde sobere kaders.

Leerlingenvervoer

Onder bepaalde voorwaarden betaalt de gemeente (een deel van) het leerlingenvervoer. Dit geldt voor leerlingen die vanwege een beperking niet zelfstandig naar een passende school kunnen of voor leerlingen die verder moeten reizen omdat er geen school met een passende identiteit in de buurt is. Door de komst van passend onderwijs hoeven leerlingen soms minder ver te reizen. De gemeente stelt zich royaal op en werkt voortvarend mee bij de vergoeding van leerlingenvervoer aan (pleeg)ouders. Dat geldt zeker in het kader van een maatregel van kindbescherming.

Concreet:

- Het leerlingenvervoer moet goed geregeld zijn.
- De gemeente Oldebroek heeft periodiek overleg met de samenwerkingsverbanden passend onderwijs aangaande leerlingenvervoer.

Onderwijs en zorg

Sommige leerlingen hebben naast ondersteuning in het onderwijs ook aanvullende zorg nodig. Ze kunnen zich bijvoorbeeld fysiek of mentaal niet alleen redden op school. Onderwijszorg-arrangementen regelen een combinatie van onderwijs en zorg op school.

Concreet:

- De overheid dient een betrouwbare partner te zijn en een (sociaal) vangnet te bieden: inwoners mogen bij onderwijs-zorgarrangementen niet van het kastje naar de muur worden gestuurd. De gemeente zorgt vanwege de garantiefunctie van de overheid dat er altijd voldoende passend onderwijs in de openbare scholen beschikbaar is.
- Het is goed dat zorgaanbieders passen bij de identiteit van leerlingen, ouders en school. Dat geldt niet alleen voor geïndiceerde, maar ook voor kortdurende zorg.

Integrale kindcentra

In de gemeente Oldebroek zijn en worden IKC's ontwikkeld. Dit zijn voorzieningen voor kinderen van 0-12 jaar. Een IKC biedt scholen een kans om leerlingen vroeg bij de (identiteit van de) school te betrekken. Ook kunnen ze een goede doorlopende leerlijn bieden. Integrale kindcentra kunnen een goed instrument zijn om onderwijsachterstanden te bestrijden en sociale cohesie te bevorderen.

Concreet:

- Maatschappelijke initiatieven zoals peuterspeelzalen worden niet onnodig gehinderd met regels. De gemeente verstrekt ook subsidie aan initiatieven die de voorschoolse educatie bevorderen.
- Scholen mogen niet worden gedrongen of gedwongen om zich om te vormen tot een IKC of brede school.
- Voor ontwikkelingen in de toekomst is het document 'Toekomstvisie en onderwijshuisvesting' het uitgangspunt.

8. Sport, cultuur en recreatie

De SGP wil een samen-leving, niet een naast-elkaar-leving. Cultuur en cultuurgeschiedenis kunnen hierin een belangrijke rol spelen. Dat geldt ook voor verantwoord samen recreëren en sporten.

Sport

De SGP ziet de positieve kanten van sport. We willen deze ondersteunen door als gemeente goede faciliteiten en accommodaties te bieden. Recreatieve sport kan een positieve bijdrage leveren aan de vorming en gezondheid van de jeugd. Ook heeft sport voordelen voor de volksgezondheid en voor sociale verbanden. Ouderen en gehandicapten verdienen extra aandacht. Daarom ziet de SGP een rol voor de overheid in het bevorderen van breedtesport. De SGP vindt dat topsport geen taak van de overheid is. Ook hecht de SGP aan de zondagsrust. Daarom wordt zondagssport afgewezen. De SGP vindt het positief dat gemeentelijke sportvoorzieningen zelfstandig worden gemaakt.

Concreet:

- De gemeente stimuleert sport, spel en gezondheid via scholen.
- De gemeente faciliteert breedtesport.
- Ze ondersteunt maatschappelijke initiatieven en sportverenigingen door voldoende, goede en duurzame sportvoorzieningen.
- Het sportaanbod toegankelijk houden/maken voor ouderen, mensen met een beperking en mensen met beperkte financiële mogelijkheden;
- Geen sportevenementen op zondag

Cultuur

De SGP vindt cultuurbeleving heel belangrijk. Het stimuleren van sociaal-culturele activiteiten kan daaraan bijdragen. Culturele activiteiten moeten ontstaan uit particulier initiatief. De gemeente vervult daarbij wel een stimulerende en ondersteunende rol. Evenementen en cultuuruitingen passen altijd bij de goede zeden. Ze mogen niet aanstootgevend zijn.

Concreet:

- De gemeente zorgt voor een moderne, toegankelijke bibliotheek met bijbehorende maatschappelijke voorzieningen.
- Scholen krijgen ondersteuning bij natuur- en cultuureducatie. De gemeente geeft hun ruimte voor een eigen invulling, die bij de identiteit van de school past.
- De gemeente steunt lokale media, zodat zij inwoners onafhankelijk informatie kunnen geven. Ook zijn deze media een platform voor de maatschappelijke dialoog.

Archeologie en erfgoed

Archeologie en erfgoed zijn verbonden met de lokale identiteit van dorp, stad en streek. Wanneer een gemeente monumenten en cultuurhistorisch erfgoed behoudt, is ze aantrekkelijk voor inwoners en toeristen. De rijke geschiedenis blijft zichtbaar in de bebouwing, maar ook in de openbare ruimte en in het cultuurlandschap.

Concreet:

- De gemeente voert actueel beleid voor archeologie en cultuurhistorie, zodat waardevolle historische elementen en plaatsen behouden blijven en zichtbaar zijn.
- De gemeente stelt het monumentenbeleid in samenwerking met de gemeenschap vast.
- Cultuurhistorische verenigingen worden ruimhartig ondersteund door de gemeente.
- Door middel van herbestemming kan de gemeente haar cultuurhistorisch erfgoed behouden.
- In oude en authentieke wijken en straten wordt gebouwd met oog voor de geschiedenis.
- Het boerderijmuseum als zichtbare drager van de lokale geschiedenis volgens huidig beleid steunen.

Evenementenbeleid

Evenementen kunnen een belangrijke bijdrage leveren aan de levendigheid van de gemeente. De SGP staat open voor gezellige activiteiten die de sociale cohesie bevorderen. Wel zijn duidelijke spelregels nodig, onder andere om overlast voor omwonenden te voorkomen.

Concreet:

- De eindtijd voor geluidsoverlast bij buitenevenementen handhaven op 23:00 uur;
- Geen vergunningen verlenen voor evenementen met een verhoogd risico op drugsgebruik, overmatig alcoholgebruik en activiteiten die in strijd zijn met de goede zeden;
- Geen vergunningen afgeven voor evenementen op zondag;
- Voor grootschalige evenementen uitwijken naar terreinen buiten de bebouwde kom. Plaatsen rondom zorginstellingen en scholen niet beschikbaar stellen;
- Het tegengaan van onnodige (pop)muziekoverlast. Proactief handhaven is wenselijk.

9. Volksgezondheid, milieu en energie

Rentmeesterschap is een centrale gedachte binnen de SGP. We willen goed omgaan met de schepping en de volksgezondheid. Een duurzame samenleving, waarbij kinderen en kleinkinderen niet worden belast met de negatieve erfenis van onze generatie, is erg belangrijk. Milieuregels worden bij voorkeur (inter)nationaal gemaakt. De SGP zal gemaakte afspraken respecteren en nastreven.

Volksgezondheid

De volksgezondheid is een punt van aanhoudende zorg van de overheid. Het is voor ons bruto nationaal geluk belangrijk dat welvaart en welzijn met elkaar in balans zijn. De gemeentelijke overheid kan veel voor haar inwoners betekenen door in volksgezondheid en welzijn te investeren.

Concreet:

- Elke gemeente creëert een gemeentelijk gezondheidsplan met concrete doelstellingen voor bewegen en voor het stimuleren van een gezonde levensstijl.
- Op scholen krijgen leerlingen voorlichting over bewegen, gezonde voeding en de gevaren van verslaving.

Milieu en leefomgeving

De natuur vraagt om een zorgvuldige omgang. We hebben de taak om Gods goede schepping te bouwen en te bewaren. Een schoon milieu heeft daarom onze aandacht. We kunnen immers juist lokaal het grootste verschil maken.

Concreet:

- We stimuleren openbaar vervoer, zodat de luchtkwaliteit verbetert.
- Agrarische bedrijven krijgen stimulans om hun stallen en kassen te verduurzamen, onder andere door het geven van informatie en doorverwijzing naar instanties die subsidie op dit gebied verlenen.

Beheer van openbare ruimte

Het is belangrijk om te zorgen voor een prettige, groene leefomgeving in de gemeente Oldebroek. Onder het beheer van openbare ruimte vallen water, verhardingen, openbare verlichting, groen en speelvoorzieningen. Het beheer moet, waar mogelijk, integraal gebeuren. Bij werkzaamheden en groot onderhoud aan wegen en riolering geven we de openbare ruimte graag een kwaliteitsimpuls. Bomen, struiken en plantsoenen bevorderen de leefbaarheid in de gemeente. Daarom verdient groen extra aandacht.

Concreet:

- De gemeente Oldebroek onderzoekt hoe de openbare ruimte zo effectief en efficiënt mogelijk kan worden ingericht. Waar mogelijk betreft ze inwoners in de besluitvorming.
- De verduurzaming van de openbare verlichting voortzetten.
- Bij de ontwikkelingen van nieuwe woonwijken moet er aandacht voor groen zijn.
- Lichtvervuiling verstoort het biologisch ritme van mens en dier. Daarom moet dit tegengegaan worden.
- Waardevolle natuur, zoals bos, heide en houtwallen, willen we behouden.
- De gemeente voert een specifiek bomenbeleid met aandacht voor bestaande bomen, kapbeleid, onderhoud en soortkeuze.
- De bestrijding van de hondenpoepoverlast heeft prioriteit, waarbij handhaving van belang is.
- Speelterrinen en speeltoestellen worden op een goede manier over de gemeente verdeeld. Het is fijn als elk kind op loopafstand kan spelen en bewegen.

Milieu en afval

Inwoners en bedrijven produceren enorm veel afval, vaak zonder zich daar bewust van te zijn. De SGP wil dat de vervuiler betaalt. Natuurlijk is er goed toezicht op de naleving van wetten en regels. Afvalscheiding moet gestimuleerd worden. De inwoners zijn zelf verantwoordelijk voor een zorgvuldige afvalscheiding.

Concreet:

- Het milieurendement op afvalinzameling wordt verhoogd.
- Er dient gehandhaafd te worden op afvaldumping.
- De tarieven van de milieustraat moeten proportioneel zijn, zodat het inwoners stimuleert om afval te scheiden.

Duurzame energievoorziening

De vraag naar energie blijft stijgen. Fossiele energiebronnen op aarde raken uiteindelijk uitgeput. Daarom wil de SGP een actieve bijdrage leveren aan energiebesparingen. Ook willen we rendabele, duurzame energiebronnen inzetten. We zijn immers rentmeester. De vervuiler betaalt. Dat is het uitgangspunt.

Het is van belang dat de gemeente een lokale duurzaamheidsagenda hanteert. Dit zorgt voor draagvlak en helpt om een stevige positie in te nemen richting regionaal en provinciaal bestuur. Het maakt ook inzichtelijk in hoeverre het landelijke beleid haalbaar is. De gemeente dient hierbij (ook) aan het stuur te zijn en regie te behouden. Zonder een heldere eigen visie is de kans groot dat een gemeente aan de leiband wordt gelegd van landelijk en regionaal energiebeleid.

Concreet:

- De gemeente geeft zelf het goede voorbeeld door gemeentelijke gebouwen te verduurzamen.
- De SGP bepleit het stellen van doelen voor energiebesparing. Voorkomen is immers beter dan genezen. Initiatieven die het energiegebruik verminderen verdienen net zoveel aandacht als het duurzaam opwekken van energie.
- De gemeente dringt aan op boter bij de vis als de landelijke overheid energieambities bij gemeenten neerlegt.
- In het gemeentelijke beleid is er niet alleen aandacht voor warmte, maar ook voor koeling. Warme zomers kosten veel energie. Nieuwbouw wordt groen ingericht (dat is koeler) en er wordt koel gebouwd. Bij tuinen willen we verstening tegengaan en stimuleren we vergroening. Voldoende openbaar groen is belangrijk in het kader van duurzaamheid.
- Bij het verduurzamen van bestaande bouw is de sociale huursector een grote en belangrijke partner. Een nauwe samenwerking met woningcorporaties is daarom belangrijk.
- Draagvlak voor duurzaamheidsinitiatieven is van het grootste belang, en wordt alleen maar belangrijker met de grootschalige ontwikkelingen van zonne- en windparken. De SGP vindt het van belang dat inwoners betrokken worden bij het energiebeleid, op gemeentelijk en provinciaal niveau.
- Naast inwoners moeten ook bedrijven waar mogelijk verleid en gefaciliteerd worden om te verduurzamen.
- Netbeheerders geven inzicht in hun plannen met het energienet. Dit geeft kaders aan wat er wel en niet mogelijk is rond grote energieprojecten.
- Voldoen aan de doelstelling en op klimaatneutraal 2050 is geen doel op zich.

Ondersteunen duurzaamheidsinitiatieven

Bij uitstek kan de gemeente de rol van onafhankelijk adviseur op zich nemen. Het is van belang dat inwoners zich gesteund weten door de lokale overheid bij het verduurzamen van hun huis, gedrag en leefomgeving. De rol van de gemeente is daarbij vooral faciliteren en ondersteunen. De gemeente kan sturen met groene leges en revolverende fondsen. Wij zijn geen voorstander van structurele subsidiëring van particuliere duurzaamheidsinitiatieven.

Concreet:

- De gemeente geeft bij sociaaleconomisch zwakkeren in de samenleving bekendheid aan het Duurzaamheidsloket Oldebroek en groene regelingen. Deze groep mag niet de dupe worden van dure duurzaamheidsmaatregelen. Helaas is de praktijk nu vaak zo dat duurzaamheidssubsidies terechtkomen bij de meest draagkrachtigen.
- De gemeente treft stimuleringsregelingen voor energiebesparing in bestaande woningbouw.
- De gemeente werkt proactief mee aan duurzaamheidsinitiatieven en brengt daarvoor de benodigde (ruimtelijke) procedures op orde.
- De gemeenten ondersteunt energiecorporaties van inwoners.

Het opwekken van duurzame energie

Gemeenten zijn in beginsel geen initiatiefnemers voor het opwekken van duurzame energie. Het initiatief daarvoor ligt bij bedrijven, coöperaties en particulieren. Waar projecten in de omgeving passen en op draagvlak kunnen rekenen, dienen gemeenten dit goed te faciliteren. De opbrengst van de energie blijft binnen de gemeente.

Concreet:

- De gemeente biedt ruimte aan innovatieve vormen van energieopwekking, zoals waterstoftoepassingen en thorium.
- De huidige regionale verdeling als het gaat om het opwekken van duurzame energie laat zien dat de gemeente Oldebroek al een grote bijdrage geleverd heeft, waardoor het plaatsen van extra windmolens in de gemeente Oldebroek op dit moment niet aan de orde is. Nieuwe initiatieven op het gebied van windenergie binnen onze gemeente worden daarom terughoudend benaderd.
- De gemeente zet in op zonne-energie op daken, zonnevelden op hoogwaardige-agrarische grond wijzen wij af. Er is beleid voor zonnevelden. Mocht er een aanvraag zijn dan moet dat hieraan voldoen. Daarnaast kunnen er extra heldere afspraken over tijdelijkheid, draagvlak en dubbel grondgebruik worden gemaakt.
- De gemeente zorgt dat iedereen inzicht heeft in hoe het staat met de lokale netcapaciteit in de komende jaren. Steeds vaker is dat een beperkende factor.

Klimaatadaptatie

Naast vele andere partijen (want het klimaat gaat ons allemaal aan) heeft de gemeente een belangrijke taak in klimaatadaptief handelen. Het gaat dan met name om thema's als wateroverlast, droogte, hitte en risico op overstromingen. Voorbeelden van klimaat- of ruimtelijk adaptief handelen zijn: het aanleggen van speelpleinen in bebouwd gebied die ook fungeren als wateropvang, het aanleggen van wadi's, meedoen met Operatie Steenbreek (ontstenen en vergroenen van de buitenruimte), groene parkeerplaatsen en natuurvriendelijke oevers aanleggen.

Concreet:

- De gemeente werkt aan bewustwording en kennis over klimaatadaptief handelen.
- Bij de aanleg en reconstructie van wegen en het verbeteren van dijken legt de gemeente een koppeling met bos- en natuurontwikkeling.
- Bij de herinrichting van buitenruimte en woongebieden werkt de gemeente aan beperking van wateroverlast, droogte en hitte.
- De gemeente werkt naar een toekomstbestendige landbouw, zonder wateroverlast of watertekort.

10. Wonen en ruimtegebruik

Wonen en werken zijn belangrijke onderwerpen in de gemeenteraad. Daarbij is een evenwichtig woningaanbod belangrijk; dat maakt de gemeente aantrekkelijk voor inwoners. Er moet oog zijn voor de verhouding tussen huur- en koopwoningen en voor de verschillende prijsklassen van de koopwoningen.

Het ruimtelijk beleid van de SGP is gebaseerd op Bijbels rentmeesterschap. Bij plannen voor de uitbreiding van een dorp, moeten ook de inbreidingsmogelijkheden worden bekeken. Verduurzaming van de ruimtelijke ordening is een leidend principe. Ontwikkelingen passen hierdoor bij de identiteit van de woonomgeving.

De Gemeente Oldebroek heeft een rijke geschiedenis. Dat is te zien aan historische gebouwen met diverse bouwstijlen en aan archeologische vondsten en cultuurlandschappen. De gemeente en het landschap krijgen hierdoor karakter en een aantrekkelijk woon- en leefmilieu. De SGP wil ruimte bieden aan ruimtelijke ontwikkelingen, maar met respect voor cultuurhistorie en archeologie.

Het is goed om wonen, leren en werken integraal te benaderen. Of een inwoner werk heeft in de regio, wat zijn of haar opleidingsniveau is en of er passende onderwijsvoorzieningen aanwezig zijn, bepaalt mede wat voor huis aantrekkelijk voor hem is. Door met een specifiek aanbod aan die behoeften tegemoet te komen kan de gemeente krimp in landelijke gebieden bestrijden.

Ruimtelijke ordening

In 2022 wordt naar verwachting de Omgevingswet ingevoerd. Die biedt een kans om lokale beleidsruimte te ontwikkelen. Initiatiefnemers moeten meer verantwoordelijkheid krijgen om draagvlak voor nieuwe bouwontwikkelingen te vinden. Bij grootschalige ontwikkelingen, zoals bedrijventerreinen, vindt de SGP regionale samenwerking een voorwaarde. Wij willen als rentmeesters altijd zuinig omgaan met de open ruimte.

Concreet:

- Blijvend aandacht voor de ontwikkeling van ons buitengebied;
- Leefbaarheid in kleine kernen moet gewaarborgd blijven;
- Duurzame energiewinning moet voor het landschap geen blijvende nadelige effecten hebben;
- Welstandseisen kunnen worden versoepeld of gedeeltelijk worden afgeschaft, zonder dat het belang van cultuurhistorische aspecten wordt aangetast.
- Nieuwe wijken krijgen een goede toegang tot openbaar vervoer.
- Uitbreiding van bedrijventerreinen is gekoppeld aan revitalisering van bestaande terreinen.

Woningbouw

In een gemeente moet er voor elke doelgroep woonmogelijkheid zijn. Afstemming met de omliggende gemeenten is belangrijk. Demografische ontwikkelingen houden namelijk niet op bij de gemeentegrenzen. Diversiteit, bereikbaarheid en betaalbaarheid van woningen moeten in balans zijn of in balans worden gebracht.

Ook nieuwe woonvormen verdienen de aandacht omdat de woonwensen van inwoners kunnen veranderen. De bestaande koop- en huurwoningen moeten worden verduurzaamd. Nieuwe woningen moeten energieneutraal worden gebouwd.

Inbreiding krijgt de voorkeur ten opzichte van uitbreiding. Gezien de huidige situatie op de woningmarkt en de behoefte aan woningen moet er wel gekeken worden naar mogelijke uitbreidingslocaties voor woningbouw. De SGP is tegelijk wel beducht voor hoogbouw en verstening maar is ook van mening dat hoogbouw een mogelijke oplossing is voor de knelpunten op de woningmarkt. Zuinig ruimtegebruik en het bundelen van woningen met

bestaande voorzieningen is belangrijk. Vernieuwing van de volkshuisvesting moet impulsen geven aan de sociale huursector en aan het dichterbij brengen van zorg- en welzijnsvoorzieningen voor de groeiende groep ouderen. Projectmatige benadering en maatwerk worden bij plannen toegepast.

Concreet:

- De gemeente zet zich in om in de woningbehoefte van alle verschillende doelgroepen van de lokale inwoners te voorzien.
- De gemeente maakt concrete afspraken met woningcorporaties over de beschikbaarheid van voldoende betaalbare huurwoningen. Woningcorporaties dienen een goede invulling te geven aan de concrete afspraken die zijn gemaakt met de gemeente.
- Er komt een aanpak om de bestaande koop- en huurwoningen duurzamer te maken.
- Er is extra aandacht voor doelgroepen, zoals starters, senioren met een laag inkomen en statushouders.
- De gemeente biedt statushouders geen voorrangstatus, maar zorgt zo veel mogelijk voor passende woonruimte (al dan niet in een zelfstandige woning).
- Doordat ouderen langer zelfstandig wonen, is actieve ondersteuning vereist.
- De ontwikkeling van mantelzorgwoningen wordt maximaal ondersteund, er is een redelijke toets op de zorgbehoefte van betrokkenen.
- De SGP wil dat er extra aandacht is voor de aanwezigheid en bereikbaarheid van voorzieningen voor ouderen die hiervan afhankelijk zijn.
- De gemeente pakt inbreidingslocaties proactief aan met alle betrokkenen.
- De gemeente gaat zorgvuldig om met monumenten.
- De grondprijzen zijn afgestemd op de actuele prijsontwikkeling.
- Voldoende betaalbare starterswoningen garanderen.
- Starterswoningen zodanig opzetten dat deze ook hun functie als starterswoning behouden.
- Doorstroming op de woningmarkt stimuleren en woningcorporaties daarbij betrekken.
- Initiatieven voor invulling van inbreidingslocaties moeten gestimuleerd worden en worden gezamenlijk met betrokkenen opgepakt, waarbij maatwerk van belang is.
- De huidige crisis op de woningmarkt vraagt om een doortastende aanpak, waarbij gerichte oplossingen gezocht worden.
- Hoogbouw is een mogelijke oplossing mits het goed geïntegreerd wordt in de omgeving.
- Mogelijke uitbreidingslocaties moeten een goede verkeersontsluiting krijgen en niet teveel afbreuk doen van de eigenheid en het landschappelijk karakter van de gemeente Oldebroek.
- Maatwerk is mogelijk waarbij er een weging plaatsvindt van kwalitatieve verbeteringen.

Huisvesting arbeidsmigranten

Arbeidsmigranten zijn niet meer weg te denken in onze samenleving. Het aantal migranten neemt alleen maar toe. Vooral in de agrarische sector, logistieke dienstverlening, distributiecentra en slachterijen werken veel arbeidsmigranten. Hun huisvesting vormt echter een probleem.

In veel gevallen is het niet al te best gesteld met het onderkomen van arbeidsmigranten. Ze zitten vaak met te veel mensen in een woning/verblijf. Werkgevers en gemeenten moeten hierin hun verantwoordelijkheid verstaan. Het is hun taak om mogelijkheden te creëren voor huisvesting bij bedrijven (al dan niet tijdelijk) en/of op geconcentreerde locaties met voldoende voorzieningen.

Concreet:

- Bedrijven en gemeente zorgen samen voor een aanvaardbare kwaliteit van het woon- en leefklimaat voor zowel de te huisvesten arbeidsmigranten als voor de directe omgeving.
- De kwaliteit van de huisvesting dient minimaal overeen te komen met de inrichtings- en maatvoeringseisen uit het keurmerk Stichting Normering Flexwonen (SNF), het Agrarisch Keurmerk Flexwonen (AKF) of een gelijkwaardig keurmerk.
- De verblijfsbieder is verplicht te beschikken over een exploitatievergunning (waarborgen van de leefbaarheid voor de omgeving en het zorgen voor adequaat beheer).
- Een beheerder is aansprakelijk voor de huisvesting.
- Arbeidsmigranten die op een huisvestingslocatie verblijven staan verplicht geregistreerd in een gemeentelijk nachregister.

Leefbaar buitengebied

Onze gemeente kent naast de kernen een uitgebreid buitengebied. Naast het primaire gebruik door de agrarische sector verdient het buitengebied volgens de SGP extra aandacht en dient het leefbaar te worden gehouden. Daartoe dient pragmatisch te worden omgegaan met invulling van het buitengebied.

Concreet:

- Activiteiten buiten de agrarische sector in het buitengebied mogen, mits deze geen belemmering voor de omgeving vormen;
- Nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied mogen niet belemmerend werken op de bedrijfsvoering van boeren en tuinders;
- Plattelandswoningen in het buitengebied krijgen voldoende mogelijkheden in ontwikkeling om verpaupering tegen te gaan;
- Initiatieven die de leefbaarheid in het buitengebied verbeteren, worden gestimuleerd.
- Functieverandering van agrarische bebouwing moet mogelijk zijn om verpaupering en ondermijning te voorkomen.
- De “Oldebroek voor Mekaar” gedachte moet ook ontplooid worden in het buitengebied.

Agrarische sector

In de gemeente Oldebroek is de agrarische sector sterk beeldbepalend voor het buitengebied. Ontwikkelingen in deze sector die leiden tot schaalvergroting zijn niet te voorkomen. De SGP vindt dat deze schaalvergroting ons niet ontlast van ons rentmeesterschap. De agrarische sector heeft hierin ook weldegelijk haar taak. Variatie in flora en fauna kan prima samengaan met ontwikkelingen in de landbouw. Echter past de ontwikkeling van megastallen voor de veehouderij niet in het buitengebied van Oldebroek. Verbreding van de landbouw en een grotere differentiatie van functies in het buitengebied zijn daarentegen niet te voorkomen.

Concreet:

- Het totale areaal aan landbouwgrond blijft ten bate van de landbouw;
- Familiebedrijven zijn gewenst. Schaalvergroting, zoals megastallen, is ongewenst;
- Schaalverbreding voor de landbouw wordt gefaciliteerd;
- Agrariërs stimuleren om de instandhouding van het landschap op zich nemen, bijvoorbeeld door zorgboerderijen, landschapsbeheer e.d.;
- Nieuwe ontwikkelingen in de grondgebonden landbouw worden mogelijk gemaakt.